

FILM W REŻYSERII
JEAN-PIERRE AMÉRIS

ARIANA RIVOIRE

ISABELLE CARRÉ

KONSPEKTY LEKCJI RELIGII
DLA SZKÓŁ ŚREDNICH
NA PODSTAWIE FILMU

Historia Marii

HISTORIA, KTÓRA WYDARZYŁA SIĘ NAPRAWDĘ

BRIGITTE CATILLON

NOÉMIE CHURLET

GILLES TRETON

LAURE DUTHILLEUL

SCENARIUSZ I DIALOGI PHILIPPE BLASBAND I JEAN-PIERRE AMÉRIS

ZDJĘCIA VIRGINIE SAINT MARTIN, MONTAŻ ANNE SOURIAU
DŹWIEK LAËFRAN, OLIVIER WALCZAK, ANNE GIBOURG, EMMANUEL CROSET
DEKORACJE FRANCK SCHWARZ, KOSTIUMY DANIELE COLIN-LINARD, CASTING FÁTIANA VIALLE
MUZYKA SONIA WIEDER-ATHERTON, KIEROWNIK PRODUKCJI PASCAL MEÏGE,
KIEROWNIK POST-PRODUKCJI EMMANUEL SAJOT

PRODUKCJA SOPHIE RÉVIL I DENIS CAROT DLA ESCAZAL FILMS
PRZY WSPÓŁPRACY Z FRANCE 3 CINÉMA, RHÔNE-ALPES CINÉMA, PRZY WSPÓŁPRACY Z RÉGION RHÔNE-ALPES ET DU CENTRE
NATIONAL DU CINÉMA ET DE L'IMAGE ANIMÉE
PRZY UDZIALE FRANCE TÉLÉVISIONS, CINE+ I WSPÓŁPRACY Z CINÉMA 8 I BANQUE POSTALE IMAGE7

Cele katechetyczne – wymagania ogólne:

- Uświadomienie uczniom, że wśród nas żyją osoby z różnymi ograniczeniami (np. niewidzące, niesłyszące) i zwrócenie uwagi na trudności w zmaganiu się ze swoją niepełnosprawnością, a także na częsty problem ich wykluczenia społecznego.
- Sens cierpienia w życiu człowieka w aspekcie chrześcijaństwa. W chrześcijaństwie cierpienie jest fundamentem wiary i stanowi nieodłączny element ludzkiego życia. Zrozumienie istoty cierpienia jako przyczyny do odkrywania świata i samego siebie. W tym sensie cierpienie jest drogą rozwoju istotnych cech moralno-etycznych i intelektualnych. Inny aspekt cierpienia jest bardziej tajemniczy i niezrozumiały – to zamysł/plan samego Boga wobec człowieka.
- Postawa poświęcenia i miłości względem drugiego człowieka – chrześcijańskie zrozumienie miłości bliźniego na przykładzie filmu, własnych doświadczeń i wiedzy, z życia bohaterów pism świętych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

Uczeń:

- Po obejrzeniu filmu opowiada o swoich odczuciach, co najbardziej go poruszyło i jak rozumie przesłanie filmu.
- Wyjaśnia swoimi słowami znaczenie takich pojęć, jak: cierpienie, poświęcenie, miłość do bliźniego oraz wytrwałość w dążeniu do osiągnięcia swoich celów.
- Wyjaśnia sens decyzji siostry Małgorzaty o poświęceniu się dla Marii i skutki tej decyzji.

Metody i środki dydaktyczne:

Film „Historia Marii”, dyskusja, praca własna, karty do losowania, czyste kartki papieru, kredki, nożyczki, klej.

Lekcja 1

Temat: Sens cierpienia w życiu człowieka

Rozpoczęcie lekcji:

MODLITWA DO MATKI BOŻEJ BOLESNEJ

Matko Bolesna stojąca pod krzyżem, naucz nas trwać mężnie przy cierpiącym i współcierpieć z nimi, jak Ty na Kalwarii. Pozwól nam razem z Tobą wyjednywać cierpiącym tę łaskę, by nie marnowali cierpienia, lecz by zjednoczeni z Twym umęczonym Synem przyczyniali się do przybliżenia Królestwa Bożego.

Amen

Wstęp:

Nauczyciel organizuje dla uczniów projekcję filmu „Historia Marii”, po czym krótko rozmawia z uczniami na temat obejrzanego filmu. Pozwala uczniom na swobodne wypowiedzianie myśli i wrażeń celem wywołania dyskusji na temat, co stanowi główne przesłanie filmu (główny nacisk w dyskusji skierowany na temat lekcji).

Rozwinięcie:

Nauczyciel pyta uczniów jak rozumieją słowa: *"Kto nie nosi swego krzyża, a idzie za Mną, ten nie może być moim uczniem"* (Łk 14,27). W dzisiejszym świecie wielu jest ludzi, którzy kochają Jezusa i Jego Królestwo, lecz mało takich, którzy chcieliby dźwigać Jego Krzyż. Podobnie jak wielu jest spragnionych Jego pocieszenia, a niewielu którzy odważyliby się dzielić z Nim ból. Na przykładzie filmu uświadomić uczniom różne aspekty dotyczące cierpienia, będącego:

- nieodłącznym elementem ludzkiego życia;
- narzędziem w ręku Boga – to tajemnica, która kryje w sobie obietnicę wyzwolenia i radości. Człowiek wierzący, ze względu na Chrystusa ma władzę nad cierpieniem, ma moc przyjęcia go, nie ucieka od niego, ani go nie eliminuje. To nie znaczy, że nie może on szukać pomocy, ulgi w cierpieniu, ale wie, że cierpienie musi być obecne w jego życiu. Człowiek potrzebuje cierpienia, żeby się nawracać, żeby coś budować, zmieniać na lepsze.

Następnie uczniowie losowo dostają kartki ze zdaniem, które mają dokończyć:

1. Cierpienie, to dla mnie.....
2. Cierpienie łączy się z Bogiem....

Każdy uczeń głośno odczytuje dokończony przez siebie zdanie. Jako pracę domową, uczniowie mają rozwinąć i uzasadnić swoją wypowiedź. Ponadto zostają zachęceni przez nauczyciela do przeczytania książki pt. „Oskar i pani Róża”, która w sugestywny sposób podejmuje temat ludzkiego cierpienia.

Podsumowanie:

Nauczyciel stwierdza, że rozwiązywanie problemu cierpienia należy szukać nie tyle na drodze eliminowania go, lecz na drodze odkrycia jego sensu w życiu człowieka. Powstaje więc często zadawane pytanie: *Gdzie należy szukać oparcia, jeśli dotknie nas cierpienie?*

- Odpowiedź dla wierzącego wydaje się prosta: z cierpieniem należy iść do ludzi dobrego serca oraz lekarzy, by przynieśli ulgę w oparciu o dokonania medycyny, a przede wszystkim do Boga, by złączyć swoje cierpienie z Jego cierpieniem. Chrystus bowiem nie wytłumaczył do końca fenomenu cierpienia, ale człowiecze cierpienie odkupił przez własną mękę. To właśnie jest najistotniejsza odpowiedź na pytanie o sens cierpienia. Jej przyjęcie nie jest łatwe, gdyż świat emocji obecny zwłaszcza w skumulowanym cierpieniu jest bardzo rozbudowany, a pokusa negatywnej oceny własnych dokonań zbyt intensywna. Dlatego Bóg daje ulgę w cierpieniu, stawiając na naszej drodze dobrych ludzi. Często ich akceptująca i pomocna obecność w bólu, chorobie i cierpieniu jest cicha, jakby nieobecna, ale jakże ważna. Pamiętajmy przy tym, że my też możemy być dobrymi aniołami, które są wrażliwe na cierpienie innych.

Lekcja 2

Temat: Miłość ma na imię Jezus

Rozpoczęcie lekcji:

MODLITWA MATKI TERESY Z KALKUTY – „OTWÓRZ NASZE OCZY”

*Panie, otwórz nasze oczy,
abyśmy w naszych braciach i siostrach
Ciebie rozpoznali.*

*Panie, otwórz nasze uszy,
abyśmy usłyszeli płacz i wołanie głodnych,
zmarzniętych, przerażonych
i zgnębionych.*

*Panie, otwórz nasze serca,
abyśmy potrafili kochać siebie,
tak jak Ty nas kochasz.*

*O Boże, daj nam, proszę,
dar z wszystkich, jakie znamy, najcenniejszy:
serce przepełnione miłością do Chrystusa.
Amen.*

Wstęp:

Nauczyciel wypowiada następujące słowa: „*Kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi. Takie zaś mamy od Niego przykazanie, aby ten, kto miłuje Boga, miłował też i brata swego*” (1 J 4,20-21). Odnosząc się do tych słów i po obejrzeniu filmu „Historia Marii” prosi uczniów o zastanowienie się, jaki sens miała decyzja siostry Małgorzaty o poświęceniu się Marii i w jaki sposób przejawia się jej postawa miłości.

Rozwinięcie:

W trakcie wywołanej dyskusji oraz w kontekście tematu lekcji nauczyciel zwraca uwagę uczniów, że poza miłością bliźniego nie ma innego sposobu przekazania chrześcijańskiej Tajemnicy, ponieważ dotyczy ona konkretnej osoby – Jezusa, który powiedział: „*Przykazanie nowe daję wam, abyście się wzajemnie miłowali, tak, jak Ja was umiłowałem*” (J 13, 34). Słowa te nawołują do prawdziwej, pełnej i doskonałej miłości do bliźniego. Są przejawem postawy człowieka, który pragnie dla drugiego dobra, szczęścia i uczyni wszystko, aby to dobro i szczęście zapewnić. Prawdziwa miłość bliźniego polega więc na tym, abyśmy pragnęli dla niego dobra, szczęścia, przede wszystkim wiecznego, ale także doczesnego, o ile nie sprzeciwia się ono dobru wiecznemu; abyśmy uczynili wszystko, co w naszej mocy – łącznie z ofiarowaniem samego siebie – aby bliźniemu to dobro i szczęście zapewnić. Sam Chrystus, który ofiarował samego siebie dał nam przykład prawdziwej miłości i nakazał nam w ten sposób miłować bliźnich.

Nauczyciel pyta uczniów, czy znają jakieś przykłady prawdziwej miłości z życia ludzi, których znają, albo z żywotów osób świętych. Potem nauczyciel prosi uczniów, aby zastanowili się, jak my możemy być miłośni. Rozdaje uczniom białe kartki papieru i prosi, aby odrysowali na niej swoją dłoń i ją wycięli. Na wyciętej kartce uczniowie mają za zadanie napisać po trzy słowa (przymiotniki), które ich zdaniem najbardziej odzwierciedlają uczynki miłosierdzia. Takie dłonie powinny być, np.: pomocne, troskliwe, ofiarne, oddane, modlące się, wrażliwe, pokorne, uczciwe, itp. Następnie każdy uczeń przykleja swoją wyciętą dłoń na wcześniej przygotowany duży i sztywny arkusz papieru – wspólnie nadają tytuł pracy, która będzie zawieszona w klasie, jako przypomnienie postawy prawdziwej miłości do bliźniego.

Podsumowanie:

Nauczyciel podkreśla, że przynależność do wspólnoty Kościoła zobowiązuje nas do odpowiedzialnego zaangażowania się – nie można tylko brać, ale trzeba też dawać, dzielić się. Ludzie niestrudzenie szukają miłości. Być kochanym, cenionym, szanowanym, to dla wielu ludzi jeden z głównych celów w życiu. Świadomie czy nieświadomie, ludzie szukają w tych rzeczach swojej tożsamości. Boża miłość jest inna. Bóg nie stawia człowieka w centrum uwagi, jak to robią osoby zakochane czy zapatrzone w siebie nawzajem. Bóg uczy nas, że spełnienie nie przychodzi, gdy staniemy w centrum czyjejś uwagi, ale poprzez poświęcenie i oddanie siebie. Możemy uczyć się tego od Niego. On nie dlatego chce, byśmy go wielbili, bo kierują Nim interesowne pobudki, ale ponieważ wie, że nasze życie nie będzie wypełnione znaczeniem i sensem, jeśli nie znajdziemy wypełnienia w Nim – źródle miłości.

Nauczyciel zachęca uczniów do szukania możliwości zaangażowania się i zastanowienia, co można zrobić dla bliźnich w naszych warunkach. Może w naszym otoczeniu jest ktoś, kto potrzebuje pomocy lub choćby ciepłego słowa. Przedstawia uczniom różne drogi pomocy potrzebującym, np. włączenie się w akcje charytatywne, jakieś kampanie społeczne, czy wolontariat.